

**Dals-Eds
kommun**

UNG I DALS-ED

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken 2014

Sammanställd av Linda Andersson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SYFTE OCH METOD	3
SVARSFREKVENNS OCH BORTFALL	3
ATT TÄNKA PÅ NÄR DU LÄSER RAPPORTEN	3-4
VAD HÄNDER MED RESULTATET?	4
BAKGRUNDSFRÅGOR	5
SAMMANFATTNING	6-7
TRYGGHET	8-9
FRITID	10-14
SKOLA	15-17
HÄLSA	18-21
ARBETE	22-23
POLITIK OCH SAMHÄLLE	23-28
FRAMTID	29-30

SYFTE

Ungdomarna i Dals-Eds kommun är viktiga. Det är de som är vår framtid. För att få ett samhälle som attraherar ungdomar och där de vill stanna eller dit de vill återvända måste vi lyssna på vad som är viktigt för dem. Om vi gör det kan våra beslut bli bättre och mer hållbara och vårt samhälle växa. Kunskap om ungdomars vardag är viktig för många parter i samhället - inte minst politikerna eftersom det är de som tar beslut om sådant som rör ungdomar. Men det är också viktigt för ungdomarna själva att se hur de har det som grupp, för föräldrar, för skolpersonal, föreningsliv och många andra. Genom att göra undersökningen återkommande kan vi jämföra resultat över tid och se om våra insatser har gett resultat. Förhoppningen är att rapporten ska läsas av många, inspirera och ge grund för prioriteringar.

METOD

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP) är en enkätundersökning framtagen av Ungdomsstyrelsen (numera Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF), och har funnits sedan 2001. Enkäten finns i tre olika versioner: för åk 7-9, gymnasieålder samt 19-25-åringar. I Dals-Eds kommun har vi valt att göra en totalundersökning i åk 7-9. Att göra enkäten i gymnasiet och för 19-25-åringar valdes bort p.g.a att dessa ungdomar inte kan nås på en gemensam arena och att det är svårt att få en bra svarsfrekvens med postenkäter. Undersökningen har ett 80-tal frågor som spänner över 7 områden: trygghet, hälsa, fritid, skola, arbete, politik/samhälle och framtid.

Ungdomarna i åk 7-9 i Dals-Eds kommun fick under v.42-45 genomföra enkäten elektroniskt på skoltid. Linda Andersson, folkhälsosamordnare, har funnits med som insamlingsansvarig vid ifyllandet för att instruera och kunna svara på frågor. Enkätsvaren har gått direkt till MUCF som har sammanställt resultatet och skickat det tillbaka till kommunen för bearbetning och analys. MUCF tillhandahåller ett enklare statistikprogram, W-lupp, som har använts vid analys och rapportskrivning.

Vissa frågor har kunnat besvaras med flera olika svarsalternativ och på vissa frågor har det kommit följdfrågor beroende på svar. Att enkäten har gjorts elektroniskt har säkerställt att man inte har fyllt i följdfrågor när man inte skulle, samt att rätt antal svarsalternativ har markerats. För enstaka ungdomar fungerade inte inloggning till Internet, utan man fick använda pappersenkäter som insamlingsansvarig senare har matat in elektroniskt.

SVARFREKVENNS OCH BORTFALL

Vid tiden för enkäten fanns 141 ungdomar i åk 7-9 varav har 134 svarat. Det ger en svarsfrekvens på 95% . Det förekommer bortfall på vissa frågor. Då bortfallet är fler än enstaka ungdomar redovisas det i anslutning till varje diagram.

ATT TÄNKA PÅ NÄR DU LÄSER RAPPORTEN

Om Du är fundersam på hur vissa frågor är ställda, eller vilka svarsalternativ som finns, så finns frågeformuläret att hämta på www.dalsed.se under fliken ”Folkhälsa”.

Summan av andelarna (%) i svarsalternativen till en fråga kan ibland överstiga 100%. Det kan bero på att tiondels procent har avrundats till hela procent eller att man har kunnat ange flera olika svarsalternativ på frågan.

Trots att vi har gjort en totalundersökning är det ett ganska litet antal individer. Det gör att enstaka ungdomar kan påverka resultatet i positiv eller negativ riktning. Därför bör man inte

vara för snabb med att dra slutsatser av förändringar mellan olika mätningstillfällen, dock kan det indikera en trend.

Materialet är oerhört stort och därför har inte alla resultat redovisats i form av diagram. I vissa fall har olika svarsalternativ slagits ihop, t.ex. frekvenserna ”en vecka” ihop med ”varje dag” eller ”mycket” ihop med ”ganska mycket”.

Vissa etiska ställningstaganden har gjorts, som innebär att svarsantal under 5 individer inte redovisas i frågor av känslig art.

VAD HÄNDER MED RESULTATET?

En tvärsektoriell arbetsgrupp har bildats för att arbeta fram rapporten och ta beslut om hur arbetet med LUPP ska fortgå. Arbetsgruppen består av följande personer:

Linda Andersson, folkhälsosamordnare

Martin Carling, kommunalråd

Peder Koldéus, Kommunchef

Björn Lindeberg, förvaltningschef Fokus

Hans Åkerlund, rektor Hagaskolan

Anette Palmqvist, näringslivsutvecklare

Magnus Åkesson, chef AME

Morgan Funevall, verksamhetschef fritid och kultur

Bernice Olsson, skolsköterska

Sandra Jillnevik, t.f IFO-chef

Linda Andersson, folkhälsosamordnare har skrivit rapporten. Har Du frågor eller funderingar kring rapporten kan Linda kontaktas per telefon: 0534-19259 eller e-post: linda.andersson@dalsed.se

Rapporten kommer att redovisas för ungdomarna i åk 7-9, för skolpersonal, politiker och för allmänheten. De kommunala nämnderna och verksamheterna analyserar resultatet och kompletterar eventuellt med resultat från andra undersökningar. Därefter kan de komma med förslag på insatser utifrån resultat och analys. Förslagen kan med fördel tas fram i samverkan med elever och föreningslivet och lämnas sedan till arbetsgruppen för LUPP och till Miljö- och Folkhälsoforum som har avsatt 50 000 kr till insatser utifrån resultat och analys. Tidsramen för efterarbete med LUPP är att rapporten presenteras under mars/april. Förslag till insatser behandlas i Miljö- och Folkhälsoforum i maj då det beslutas om vilka insatser som ska göras och hur avsatta medel ska fördelas.

BAKGRUNSDFRÅGOR

Könsfördelningen hos ungdomarna som har svarat på enkäten är ungefär hälften flickor och hälften pojkar.

90% av ungdomarna är födda i Sverige och resterande fördelade på Norden, Europa eller utomeuropeiska länder. Ungefär samma förhållande gäller föräldrarna. 96% av ungdomarna är svenska medborgare. Av de få som inte är födda i Sverige har 2/3 bott här mindre än 3 år och 1/3 mer än 10 år.

Den stora majoriteten är ganska/mycket nöjda med sina liv som helhet och det är ingen skillnad mellan könen. 8% uppger att de har någon funktionsnedsättning, men av svaren framgår inte av vilken typ.

SAMMANFATTNING

Trygghet

18% av ungdomarna har varit med om något av följande: jag har inte vågat gå ut, någon har hotat mig, någon har misshandlat mig eller utsatt mig för sexuellt våld/utnyttjande. De flesta känner sig alltid eller oftast trygga på de platser i samhället som anges i undersökningen, t.ex i hemmet, i bostadsområdet, i skolan, i centrum, på allmänna kommunikationsmedel, på nätet, på väg till/från skolan och på ungdomens hus. Totalt 13% har blivit mobbade eller utfrysta det senaste halvåret. De vanligaste ställena där det händer är på rasterna i skolan, i klassrummet och på nätet. Av de 32% som har upplevt sig orättvist behandlade under det senaste halvåret blev de flesta det av andra ungdomar.

Fritid

De flesta ungdomar tycker de har lagom mycket fritid och nästan en tredjedel tycker att de har för lite. Hälften tycker att det finns mycket/väldigt mycket att göra på fritiden och hälften ganska lite/väldigt lite. De vanligaste ställena att träffas är hos varandra, i idrottshall/sporthall, utomhus eller i centrum. Andelen ungdomar i åk 7-9 som träffas på ungdomens hus har minskat från 41% 2010 till 8% 2014. Förutom åk 7-9 går även ungdomar i åk 6 samt ungdomar i gymnasieålder till ungdomens hus. Drygt hälften av ungdomarna uppger att de är medlemmar i någon förening – de flesta av dem i en idrottsförening. I föreningslivet upplever nära 40% att de kan påverka föreningen så mycket som de skulle vilja. Idrotta, sjunga/spela/skapa musik och läsa böcker är det som flest ägnar sig åt varje dag/varje vecka, men det finns stora könsskillnader när det gäller fritidsaktiviteter. Det är t.ex dubbelt så många flickor som pojkar som läser och mer än dubbelt så många flickor som pojkar som sjunger/spelar instrument/skapar musik. Nära 60% av pojkarna ägnar sig aldrig åt sjunga/spela etc. och drygt en tredjedel av pojkarna läser aldrig på fritiden. 31% totalt besöker aldrig biblioteket på fritiden. 66% av flickorna och 40% av pojkarna går aldrig på ungdomens hus. Andelen som går på ungdomens hus varje dag/varje vecka har sjunkit från 48% 2010 till 9% 2014. I öppna svar har ungdomarna angivit aktiviteter som de saknar. Där finns en mängd önskemål om olika sporter såsom gymnastik, kampsport, handboll mm, men även annat såsom paintball, disco, matlagning/bakning och musik. Anläggningar/ställen man saknar är t.ex. badhus, konstgräsplan, mer affärer och förbättrad skate/kickbikeramp.

Skola

Ungdomarna har fått ta ställning till olika påståenden om skolan och vad de tycker om olika saker i skolan. Om man jämför siffrorna med 2010 kan man se att det nu är fler som tycker att främlingsfientlighet är ett problem i skolan. Det visar sig också att nöjdheten med skolmaten har ökat markant. Tillgången till datorer är det av benämnda områden som ungdomarna tycker är sämst. När det gäller inflytande så är det 50-80% som *vill* vara med och bestämma på olika områden och 18-38% som upplever att de *får* vara med och bestämma på samma områden. Om man jämför med 2010 finns det vissa områden där ungdomarna upplever att de nu får vara med och bestämma mer, såsom läxor och skolmaten, och vissa områden som de upplever sig få vara med och bestämma mindre såsom hur de ska arbeta samt skolmiljön inne och ute.

Hälsa

Den stora majoriteten bedömer sin hälsa som mycket bra/ganska bra. Om man ser på olika besvär som ungdomarna har varje dag/varje vecka är det hälften som känner sig trötta under dagarna, en tredjedel har känt sig stressade, en femtedel har huvudvärk respektive svårt att

somna. 28% hoppar över frukosten varje dag/flera gånger i veckan, trots att frukost erbjuds i skolan för en låg kostnad. Det är få som hoppar över lunch och middag/kvällsmat. Tränar är det 80% som gör minst en gång/vecka. 96% av ungdomarna brukar inte röka cigaretter och det har skett en minskning jämfört med 2010. 98% brukar inte snusa och 94% brukar inte dricka folköl. Ingen uppger att de vare sig röker eller snusar dagligen. Drycker med starkare alkoholhalt är det drygt 80% som aldrig brukar dricka, övriga gör det någon gång/år eller någon gång/månad. De flesta uppger att de inte får lov att dricka alkohol för sina föräldrar och det är en siffra som har ökat stadigt sedan 2006. Enstaka har provat narkotika eller anabola steroider.

Arbete

Det är 16% av ungdomarna som uppger att de har ett extrajobb och lika stor andel som skulle vilja ha ett. 26% hade ett sommarjobb i somras och 13% försökte få ett utan att lyckas. Nästan hälften kan tänka sig att starta eget företag i framtiden.

Politik och samhälle

Nästan hälften av ungdomarna är ganska/mycket intresserade av samhällsfrågor och nära 60% vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen. Det som anses viktigast att satsa på i vår kommun är skola, att skapa arbeten för unga och äldreomsorg. Om de vill påverka något i kommunen vänder de flesta sig till någon de känner. De som inte vill vara med och påverka uppger som orsaker bl.a. att de inte är tillräckligt intresserade, kan för lite om hur de ska göra, tror inte det spelar någon roll (för de som bestämmer lyssnar nog inte i alla fall eller har inte tid). Totalt är det 58% av ungdomarna som tror att möjligheterna de har att själva föra fram åsikter till dem som bestämmer i kommunen är ganska/mycket små och 25% som inte vet. I öppna svarsalternativ om vad de skulle vilka påverka har 62 ungdomar svarat. I stora drag handlar kommentarerna om kollektivtrafik, äldreomsorg, fritidsaktiviteter, fritidsanläggningar/ställen och skola.

Framtid

Nästan 80% av ungdomarna skulle helst direkt efter grundskolan gå gymnasium på annan ort. Hälften tror att de kommer att flytta från vår kommun, men många vet fortfarande inte om de kommer att flytta. Anledningarna till flytt är i första hand jobb, studier och att de vill prova något nytt. Det som gör att man vill bo kvar är främst närheten till familj/släkt, i andra hand flickvän/pojkvän/kompisar och i tredje hand närheten till naturen. Hur man allmänt ser på framtiden illustreras med en skala mellan 1 och 7 där 7 är mycket positivt och 1 mycket negativt. Drygt 80% placerar sig på den övre delen av skalan.

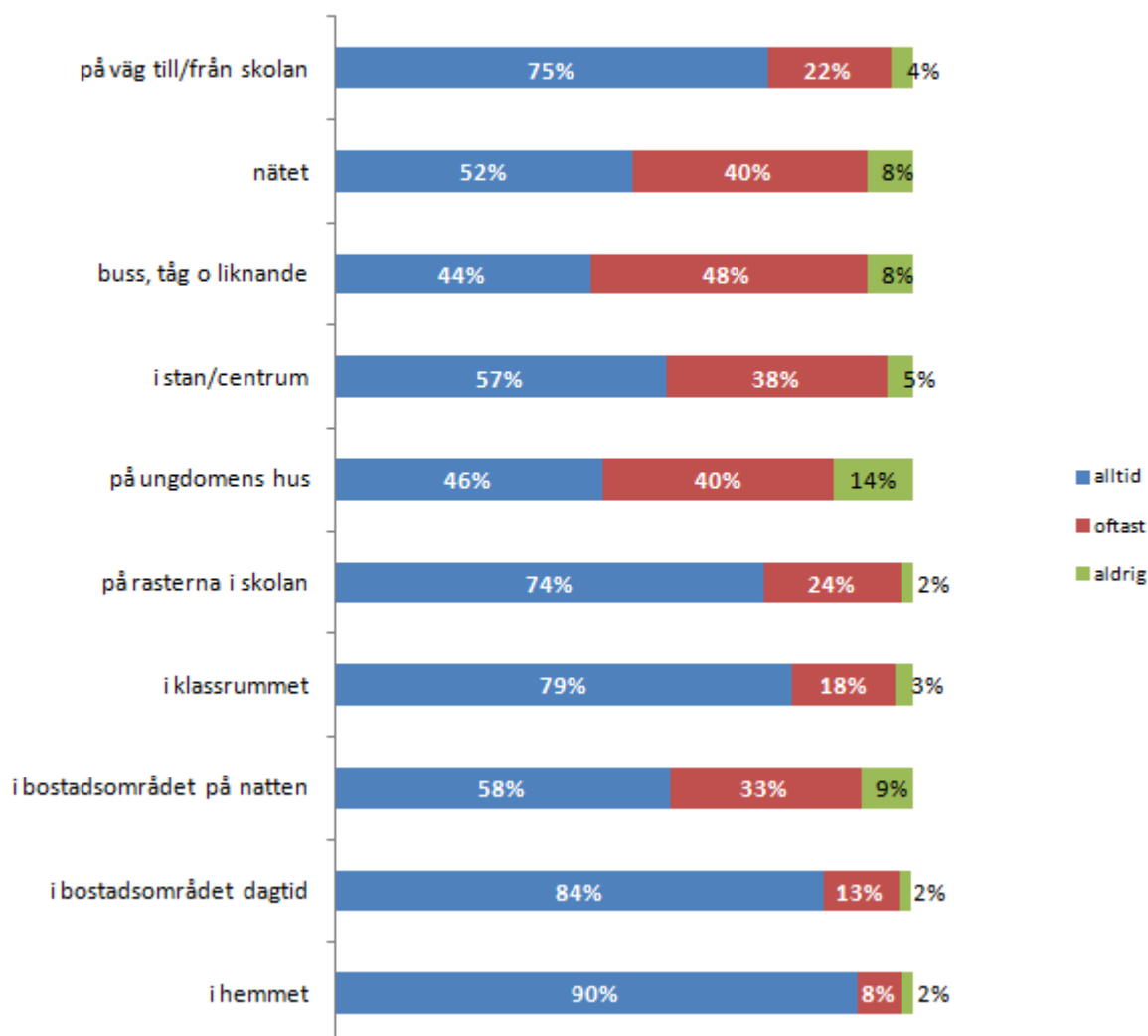
TRYGGHET

18% har uppgivit att något av nedanstående har hänt dem (i fallande ordning efter frekvens): Någon har stulit från mig, jag har inte vågat gå ut, någon har hotat mig, någon har misshandlat mig, någon har utsatt mig för sexuellt våld/utnyttjande.

För att få en uppfattning om hur siffran svarar upp mot riket kan nämnas att det totalt för alla 21 kommuner som gjorde LUPP-undersökningen 2014 i åk 7-9 var 23% som hade varit med om något av ovanstående (21 kommuner).

Var känner man sig trygg/otrygg?

Känner du dig trygg på följande ställen?

Mellan pojkar och flickor kan det skilja lite mellan svarsalternativen "alltid" och "oftast", där tjejerna i högre grad svarar "oftast" och killarna oftare "alltid". På svarsalternativet "aldrig" märks ingen egentlig skillnad.

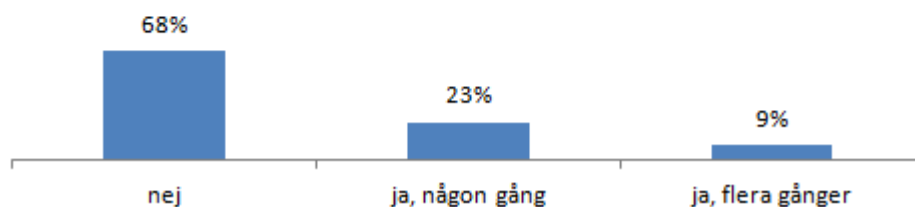
Mobbning, utfrysning och orättvis behandling

Totalt 13% har blivit mobbade eller utfrysade det senaste halvåret. Det är ingen större skillnad mellan könen. De vanligaste ställena där det händer är:

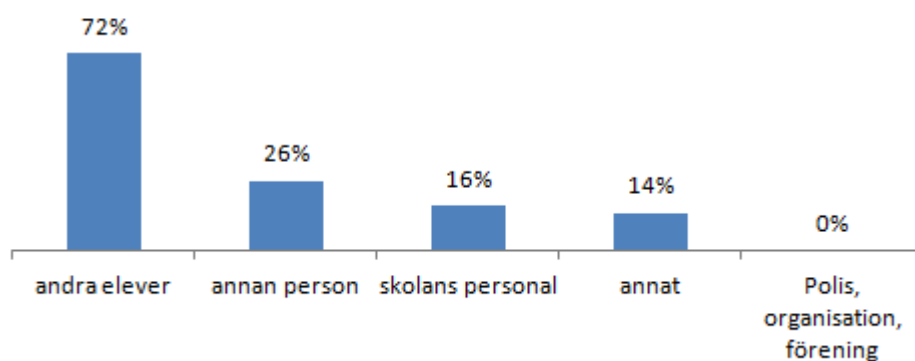
1. På rasterna i skolan 83% (72% 2010) Av den mobbning som sker, sker den alltså i större utsträckning på rasterna idag än 2010.
2. I klassrummet 33% (63% 2010) . Av den mobbning som sker, sker mobbning alltså i mindre utsträckning i klassrummet idag än 2010.
3. Mobbning på nätet är det tredje vanligaste stället med 27%.

Andra förekommande platser är: på träningen, i hemmet, på väg till och från skolan, i bostadsområdet på dagen, i föreningslokalen, på ungdomens hus och annat. Det handlar då om enstaka fall.

Har du under det senaste halvåret upplevt att du har blivit orättvist behandlad av någon?

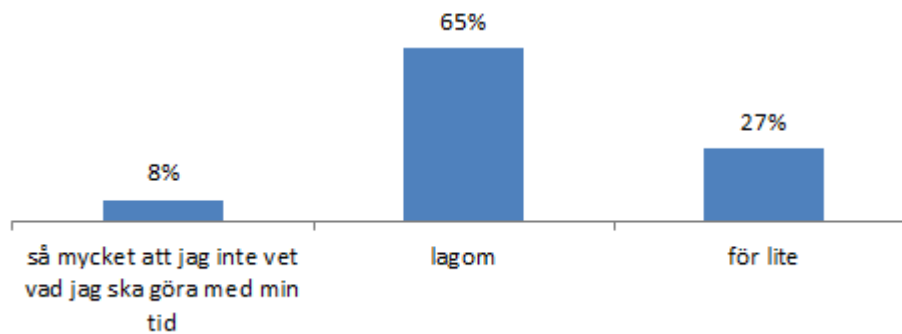
jag blev orättvist behandlad av...

FRITID

Om mängden fritid

Hur mycket fritid har du?

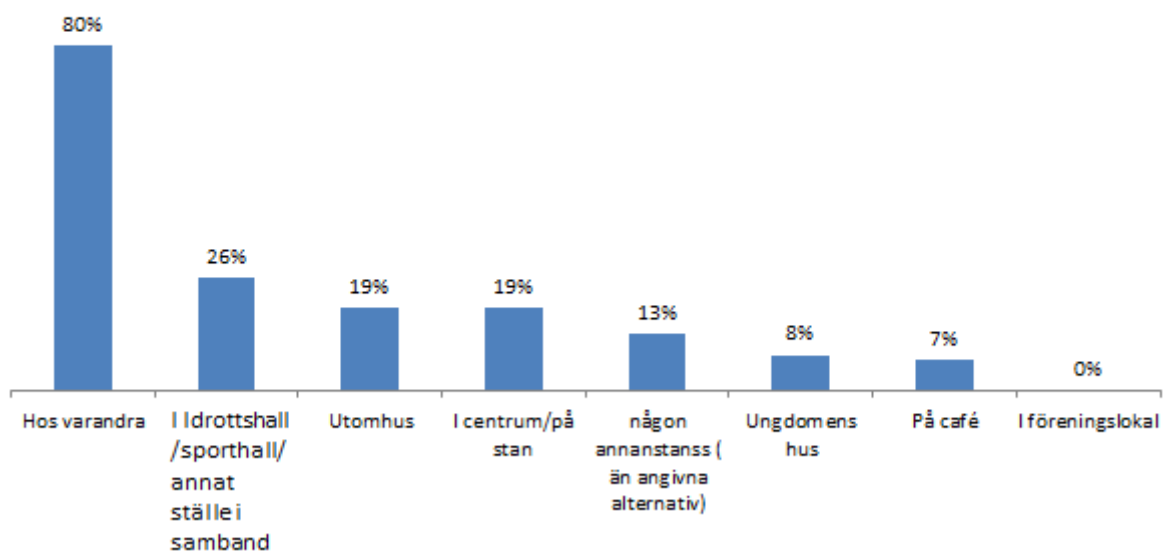

Det finns en viss könsskillnad där flickorna i lite högre grad tycker att de har för lite fritid och en lite högre andel pojkar än flickor tycker att de har för mycket fritid.

Om hur mycket det finns att göra och var man träffas

Hälften av ungdomarna tycker det finns ganska mycket/väldigt mycket att göra och hälften ganska lite/väldigt lite.

När du träffar kompisar på fritiden, var brukar ni oftast vara?

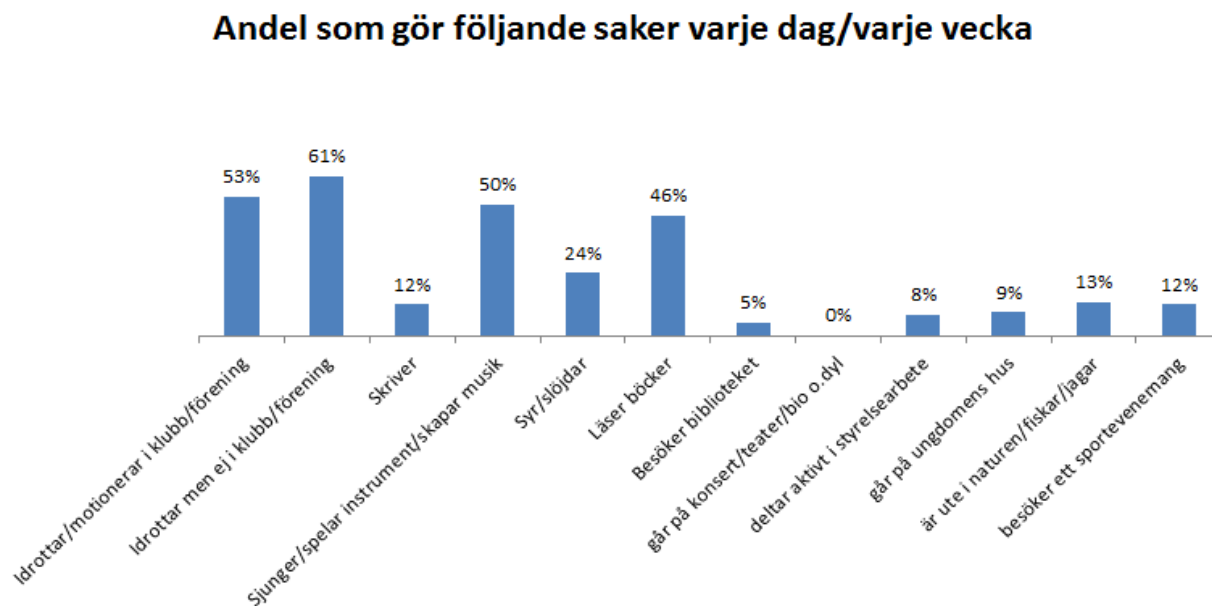

Man har kunnat ange två olika alternativ på var man brukar träffas. Det är i princip enbart pojkar som uppger att de oftast träffas på ungdomens hus. Andelen unga som oftast träffas där

har minskat från 41% 2010 till 8% 2014. Förutom åk 7-9 har även åk 6 samt ungdomar i gymnasieåldern tillgång till Ungdomens hus.

Vad gör man och hur ofta?

I frågan kunde man ange om man gör olika saker varje dag, varje vecka, varje månad, varje år eller aldrig. Här beskrivs andelen som gör olika saker *varje dag och varje vecka* som en sammanslagen siffra.

Här finns vissa skillnader mellan flickor och pojkar att notera:

- Mer än dubbelt så många flickor som pojkar läser på fritiden. Flickorna skriver också i något större utsträckning än pojkarna.
- 70% av flickorna och 29% av pojkarna sjunger/spelar instrument/skapar musik.

Det kan också vara intressant att titta på hur stor andel pojkar och flickor som *aldrig* gör en viss aktivitet:

- 57% av pojkarna ägnar sig *aldrig* åt att sjunga/spela instrument/skapa musik
- 32% av pojkarna läser *aldrig* på fritiden.
- 66% av flickorna och 40% av pojkarna uppger att de *aldrig* går på ungdomens hus.
- 37% totalt går *aldrig* på konsert/teater/bio o dyl.
- 24% totalt besöker *aldrig* ett sportevenemang.
- När det gäller att besöka biblioteket är det normalt något man gör mer sällan än varje vecka - lånetiden är t.ex. tre veckor, men man kan notera att det är 31% totalt som *aldrig* besöker biblioteket på fritiden.

Man kan även konstatera att det finns vissa skillnader i resultaten jämfört med LUPP 2010:

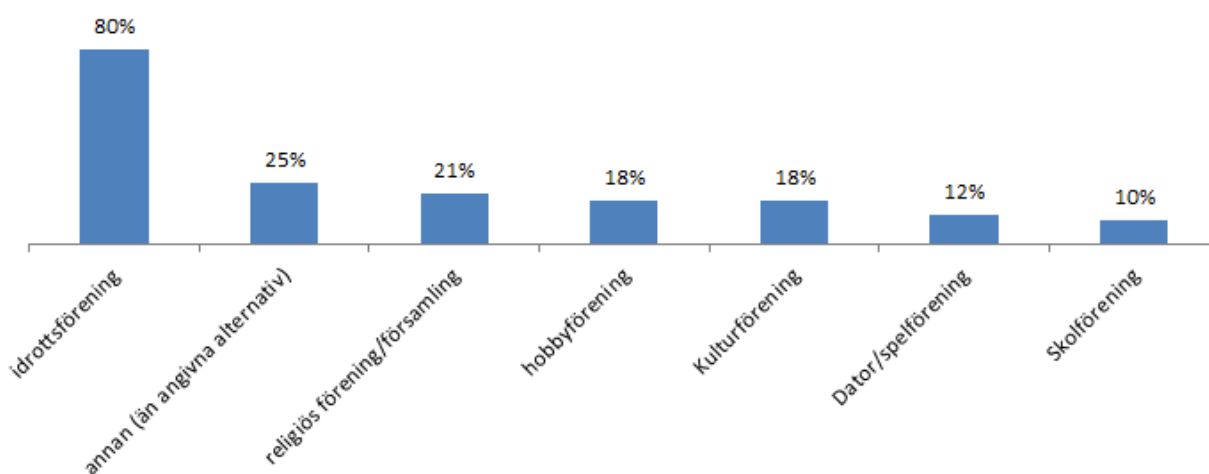
- Den totala andelen som läser på fritiden varje dag/varje vecka har sjunkit något från 56% 2010 till 46% 2014
- Andelen som idrottar/motionerar i klubb/förening varje dag/varje vecka har minskat något från 64% 2010 till 53% 2014.
- 48% gick på ungdomens hus varje dag/varje vecka 2010, jämfört med 9% 2014.

Föreningsaktivitet

55% uppger att de är medlemmar i någon förening. Ingen könsskillnad finns. Siffran kan vara svår att tolka. Vid ifyllningstillfället blev det tydligt att det fanns ungdomar som inte visste om de var med i någon förening. Det kan vara så att man är gör olika aktiviteter, men inte nödvändigtvis kopplar ihop det med medlemskap i en förening.

Vilken typ av föreningar är man med i?

Vilken typ av förening är du medlem i?

Det finns ingen skolförening på Hagaskolan, men troligtvis är det elevråd de har tänkt på i det här fallet.

Inflytande i föreningslivet

Saknas det fritidsaktiviteter?

Ungdomarna har i enkäten fått möjlighet att kunna svara i öppna svar på om det saknas fritidsaktiviteter och i så fall vilka. Här följer en sammanställning av vad de saknar samt antal som har nämnt aktiviteten:

Sporter

Gymnastik (volter, trapets o.dyl)	10
Kampsport (boxning, taido o.dyl)	8
Handboll	8
Innebandy	5
Hockey	5
Mer sporter	4
Bandy	3
Basket	2
Volleyboll	2
Tennis	2

Övrigt förekommande: Camp active, friidrott för både äldre och yngre, blandade sporter varje vecka, agility, cheerleading, skytte, fiske, badminton, klättring, parkour/freerunning.

Annat

Paintball	5
Disco	3
Hemkunskap/matlagning/bakning	3
Musik (spela, sjunga mm)	3
Fler filmer på bion	2

Annat förekommande: mer LAN, fler saker som händer på kvällen, t.ex uppträdanden för både stora och små, fler tillfälliga aktiviteter, t.ex utflykter, mer konst/musikutställningar, Dreamhack

Anläggningar/ställen

Ungdomarna har också angivit vissa anläggningar/ställen som redovisas även om det inte var tanken med frågan. Anläggningar/ställen kan ju kopplas till en eller fler aktiviteter som inte är uttalade.

Badhus	16
Skate/kickbikeramp (förbättra)	5
Affärer (mer, bättre)	4
Konstgräs	3
Bättre biograf (skönare att sitta)	2

Något mer ställe att bara vara (inte går'n)²

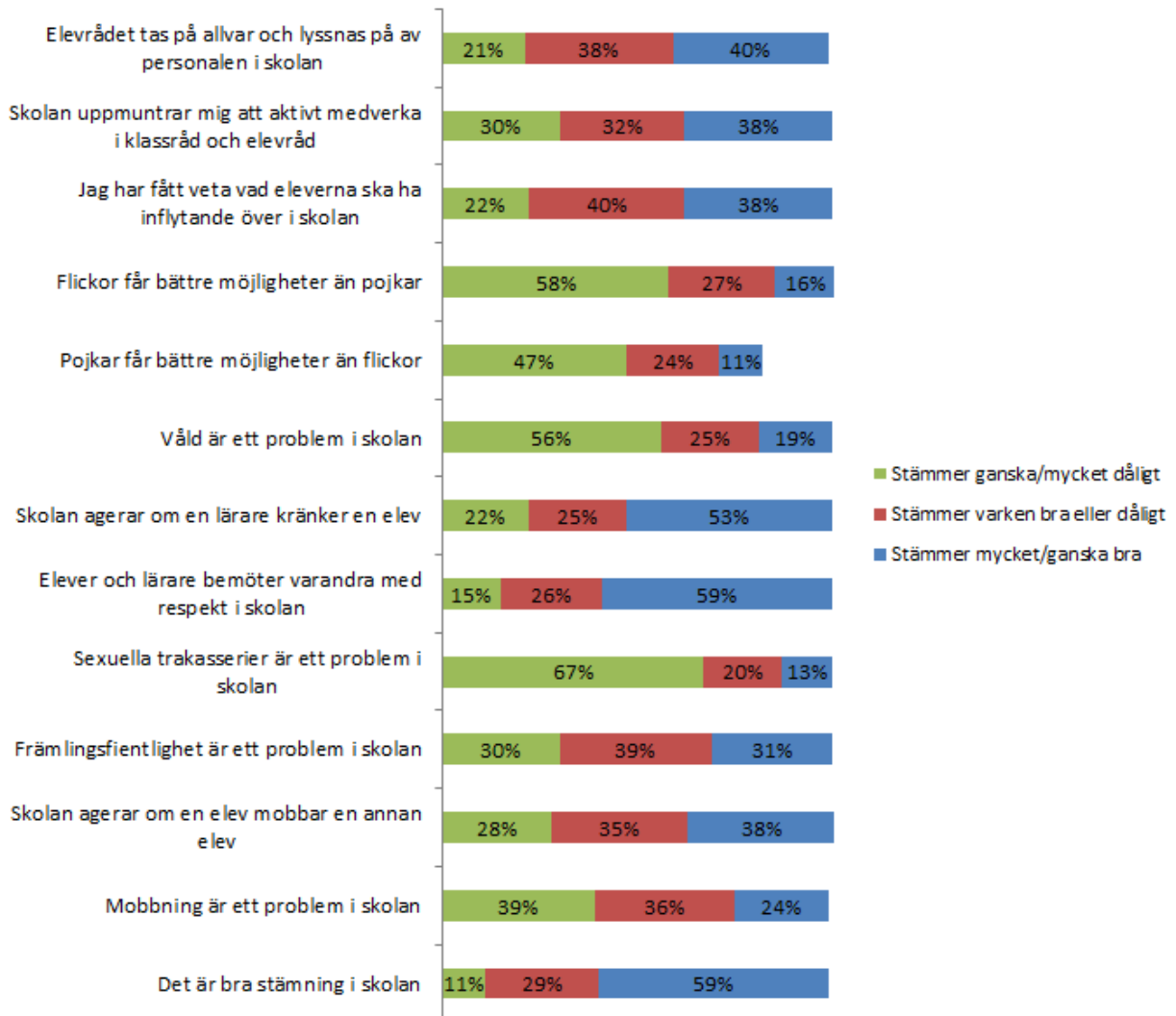
Annat förekommande: Cykelbana i skogen, ishall, mer fikaställen, använda de lokaler vi har mer och internetcafé.

SKOLA

Påståenden om olika saker i skolan

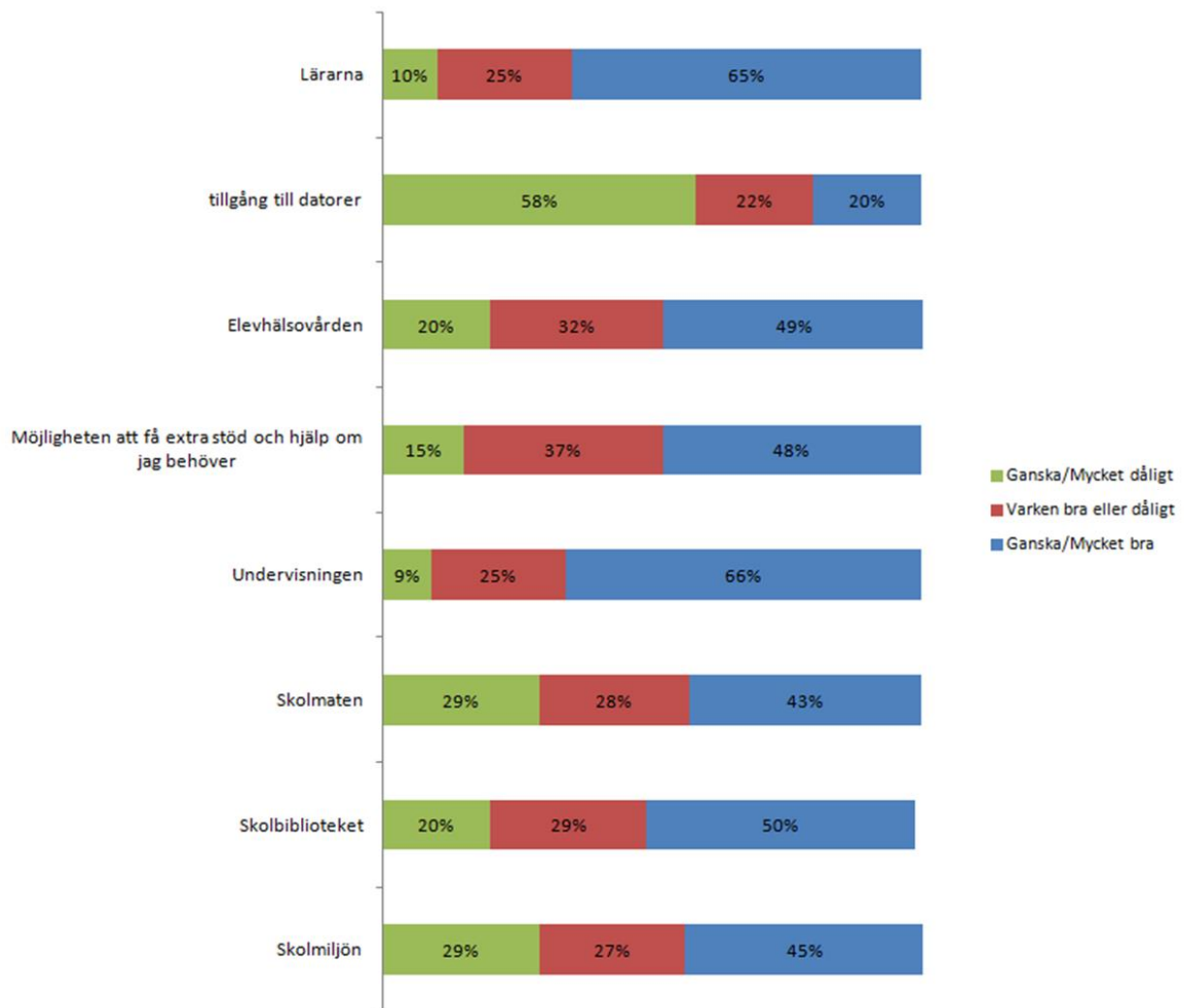
Ett antal påståenden om skolan har presenterats för ungdomarna och de har fått ta ställning till hur väl de tycker att de stämmer.

Påståenden om skolan

Ungdomarnas åsikter om ovanstående påståenden kan tillsammans med kompletterande kunskap användas för att prioritera vilka områden man bör prioritera som förbättringsområden. T.ex är det jämfört med 2010 (då siffran var 15%) fler som tycker det stämmer mycket/ganska bra att främlingsfientlighet är ett problem i skolan.

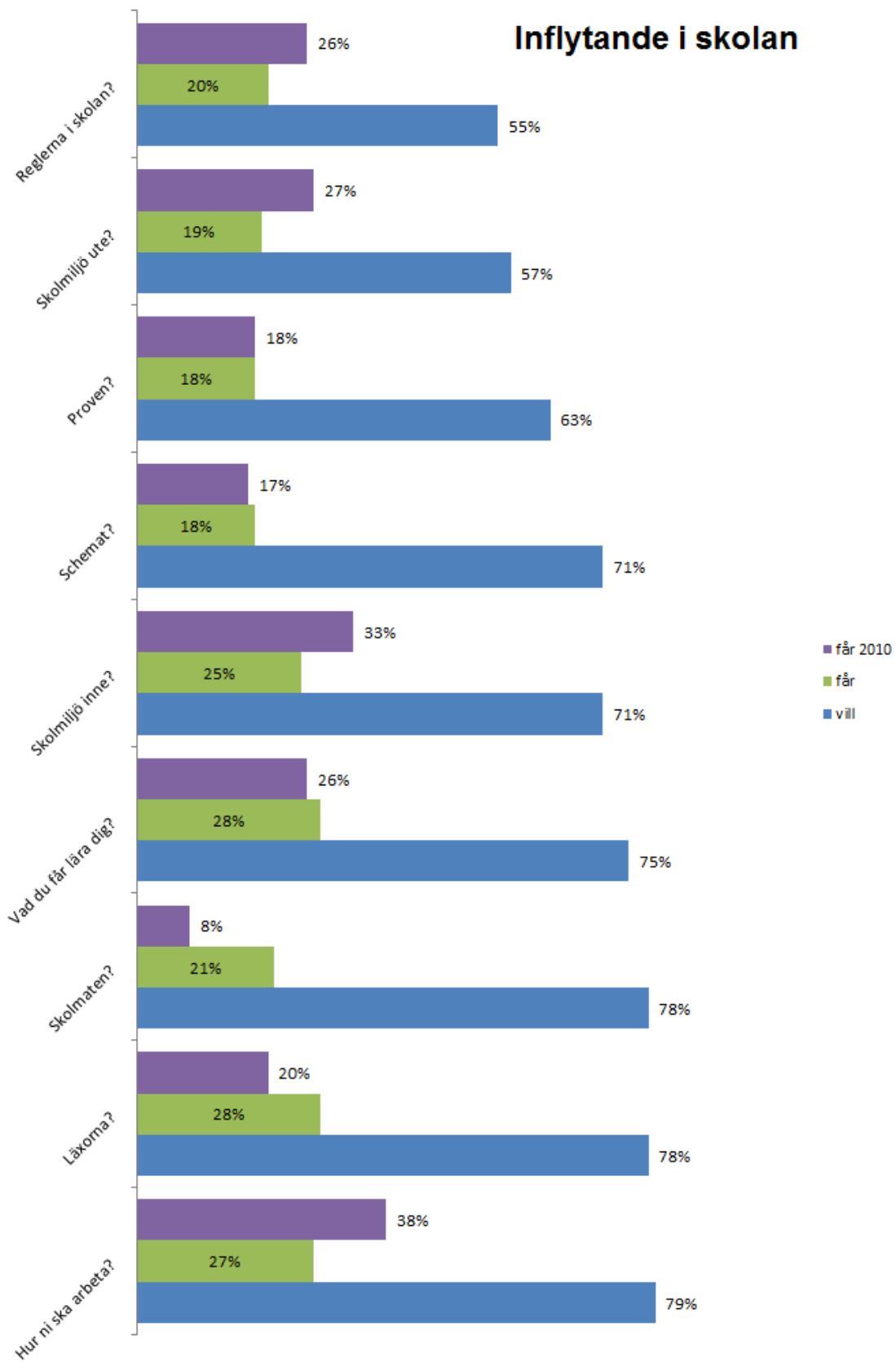
Vad tycker du om de här sakerna i din skola?

Jämfört med 2010 är det nu en markant högre andel som tycker att skolmaten är ganska/mycket bra (13% 2010). Det är ett område där många insatser har gjorts mellan 2010 och 2014, bl.a. införande av matråd, kostutbildningar för kökspersonal.

Inflytande

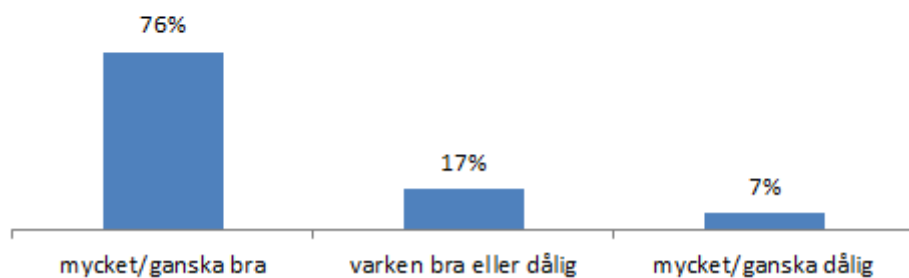
För att få en bild av ungdomarnas känsla av inflytande i skolan frågar enkäten om hur mycket de *vill* respektive *får* vara med och bestämma om på de områden som är specificerade i diagrammet nedan. Det är en stor klyfta mellan hur mycket de *vill* och *får* vara med och bestämma om. En liknande klyfta syns även på nationell nivå och vid tidigare enkäter gjorda 2006 och 2010 i vår kommun. Jämfört med 2010 skiljer det sig inte nämnvärt mellan hur mycket ungdomarna *vill* vara med och bestämma, men i diagrammet nedan syns hur många som upplever att de *får* vara med och bestämma 2010 eftersom det skiljer sig lite från 2014 på vissa områden, t.ex. skolmaten.

HÄLSA

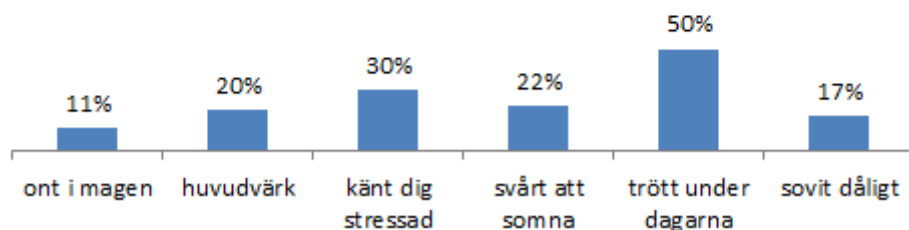
Allmän bedömning av hälsan

Hur bedömer du din hälsa om du ser tillbaka på det senaste halvåret?

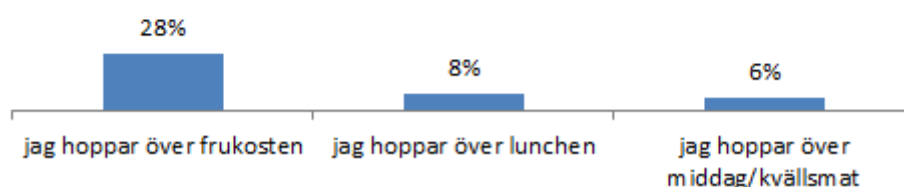
Förekomst av olika besvär

Hur ofta har du haft följande besvär? (varje dag/varje vecka)

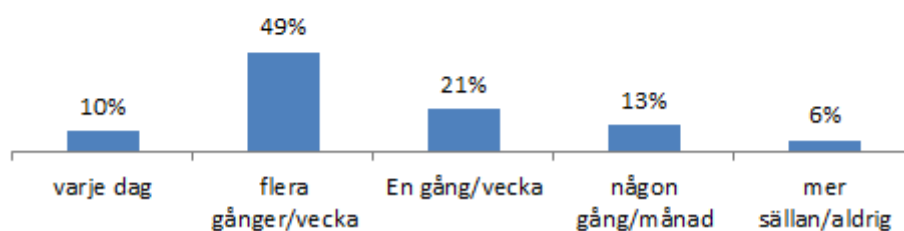
Flickor är överrepresenterade vad gäller alla besvär ovan.

Hur ofta händer följande? (varje dag/flera gånger i veckan)

Frukosten är en viktig måltid och att så många som 28% hoppar över den varje dag/flera gånger i veckan är värt att notera. Detta trots att det finns frukost i skolan för de ungdomar som av olika anledningar inte äter frukost hemma till en kostnad av 10 kr.

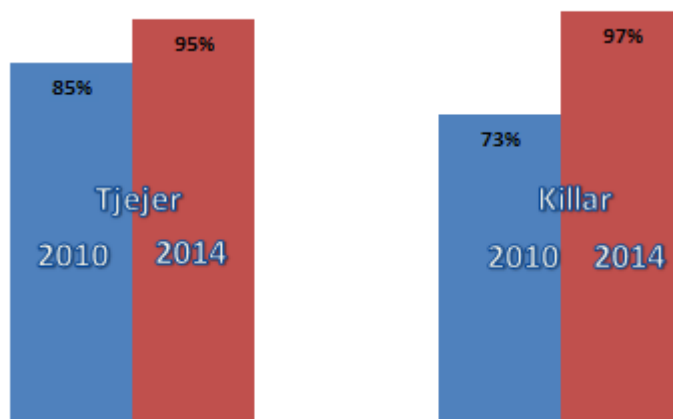
Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas?

Det finns inga större skillnader mellan pojkar och flickor vad gäller träningsfrekvens. 19% uppger att de tränar så att de blir andfådda eller svettas mer sällan än någon gång per månad – detta trots att de har idrott och hälsa i skolan varje vecka.

Rökning

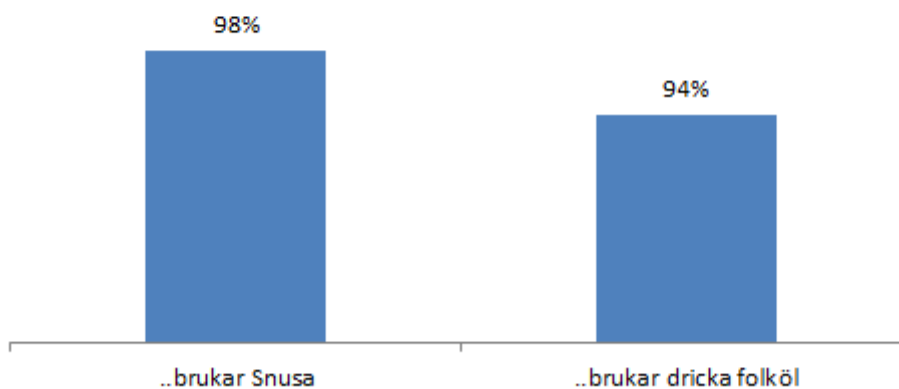
Andel som aldrig brukar röka cigaretter

Ett fåtal ungdomar röker, men ingen varje dag och det är en klar ökning av dem som aldrig röker jämfört med 2010.

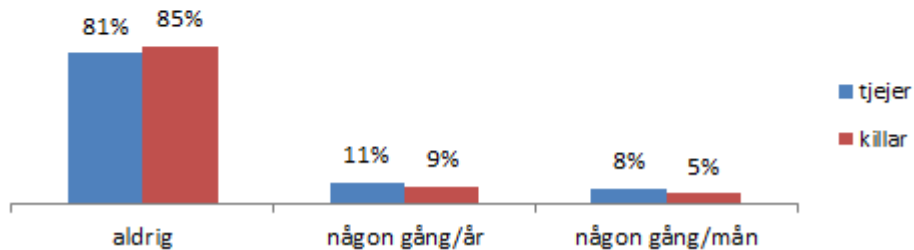
Användning av snus och folköl

Andel som aldrig..

Enstaka ungdomar snusar, men ingen uppger att de gör det dagligen.

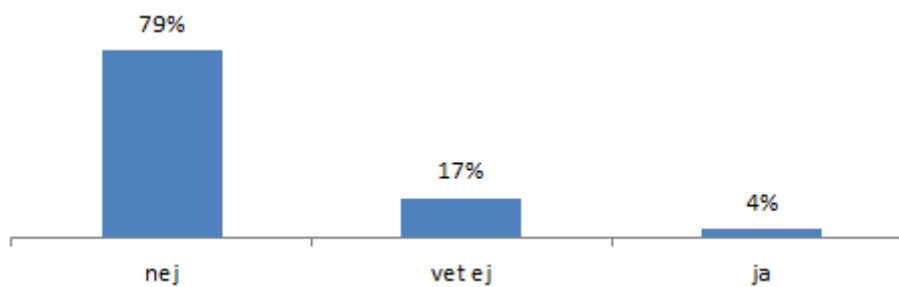
Hur ofta brukar du dricka starköl/vin/starkcider/alkoläsk/sprit?

Hur får man tag på alkohol?

Ungdomarna får främst tag på alkohol genom kompisar eller kompisars syskon eller annan vuxen (än föräldrar). Andelen ungdomar som får alkohol av sina föräldrar har minskat något sedan 2010.

Får du dricka alkohol för dina föräldrar?

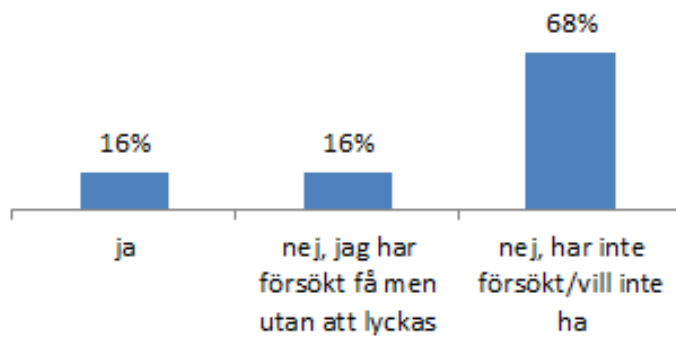
Jämfört med 2006 och 2010 är trenden att föräldrar har antagit ett mer restriktivt förhållningssätt.

Narkotika och anabola steroider

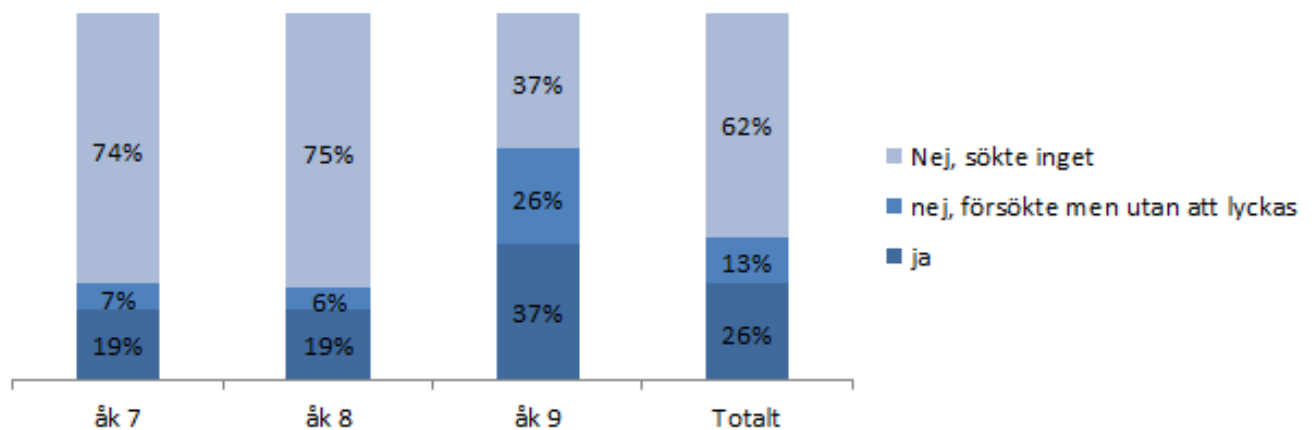
Narkotika är det 99% som aldrig har använt. Anabola steroider är det bara enstaka som *någon gång* har använt.

ARBETE

Har du något extrajobb just nu?

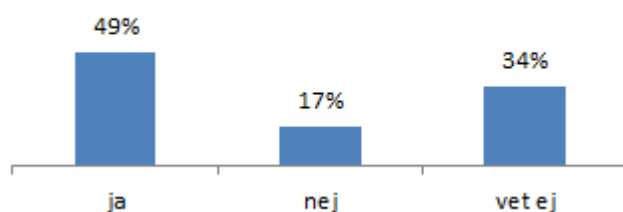

Hade du ett sommarjobb i somras?

I Dals-Eds kommun erbjuds alla ungdomar i åk 9 en feriepraktik som inte ska förväxlas med sommarjobb. Eftersom enkäten genomfördes under höstterminen hade ungdomarna i åk 9 inte erbjudits feriepraktik, så här kan vi vara säkra på att det är sommarjobb de har haft om de har haft något jobb på sommaren.

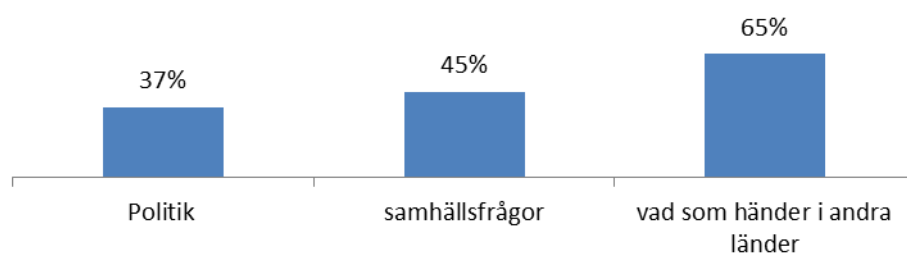
Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden?

Det är fler pojkar än flickor som svarar ja och dubbelt så många flickor som pojkar som inte vet. 26% av ungdomarna anger att någon av deras föräldrar har ett företag. Bland dem som kan tänka sig att starta eget företag kan man inte se något samband med att någon av deras föräldrar har eget företag.

POLITIK OCH SAMHÄLLE

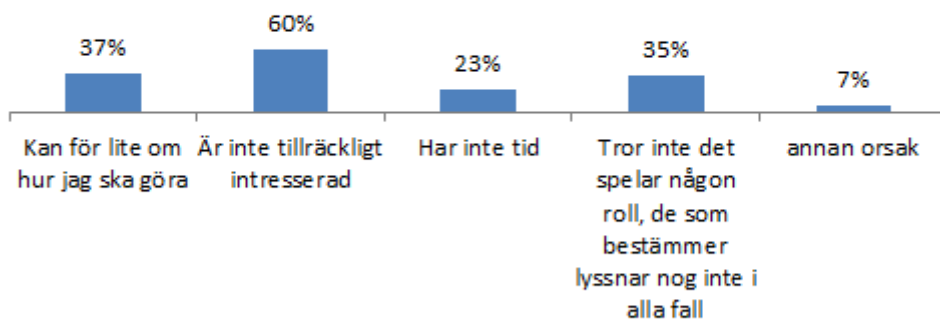
Andel som är mycket/ganska mycket intresserad av följande:

Vill du vara med och påverka i frågor som rör den kommun där du bor?

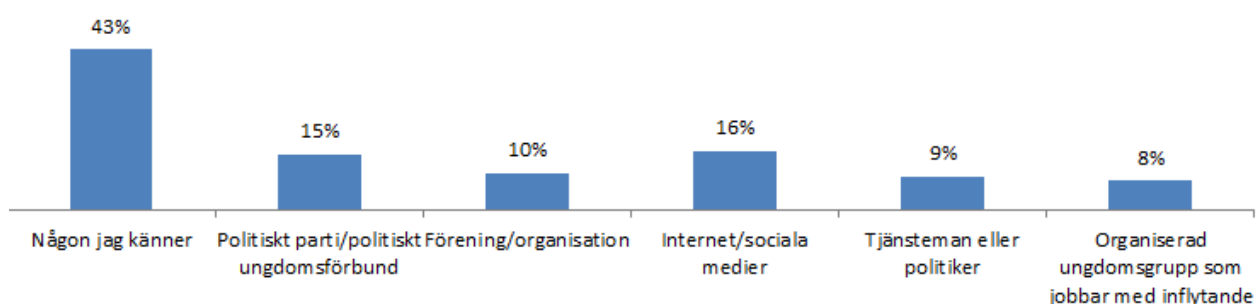
varför vill du inte vara med och påverka?

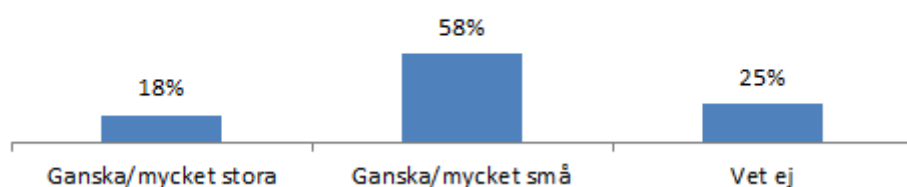
(I diagrammet ovan gäller det andelen av dem som har uppgett att de inte vill vara med och påverka)

En tredjedel av ungdomarna har gjort eller kan tänka sig att göra något av nedan uppräknat (i fallande ordning): Skriva insändare, ta kontakt med en politiker, lämna medborgarförslag, delta i bojkotter, delta i demonstrationer eller chatta/debattera/blogga om samhällsfrågor eller politik på nätet.

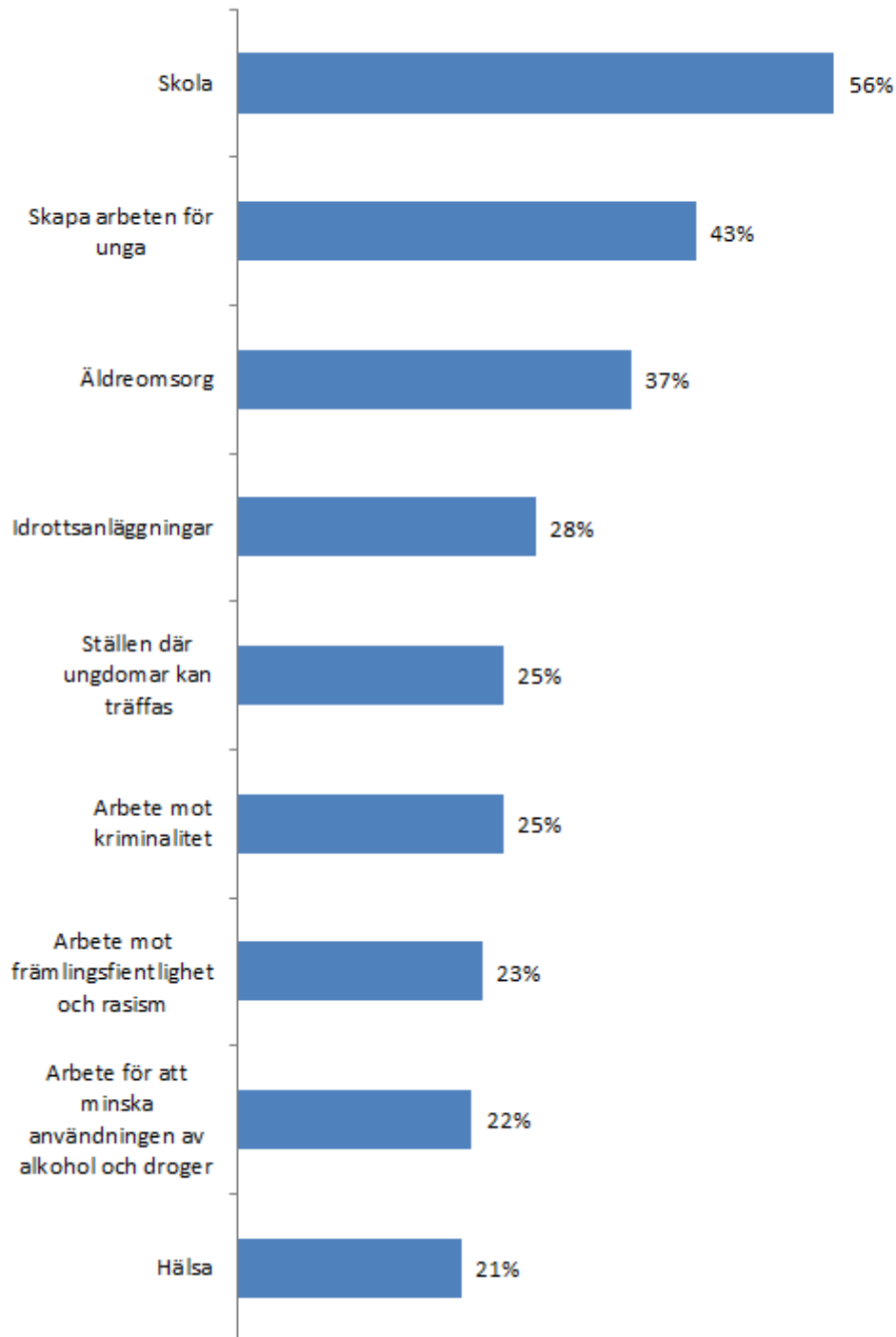
Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?

Hur stor möjlighet tror du att du själv har att föra fram åsikter till dem som bestämmer i kommunen?

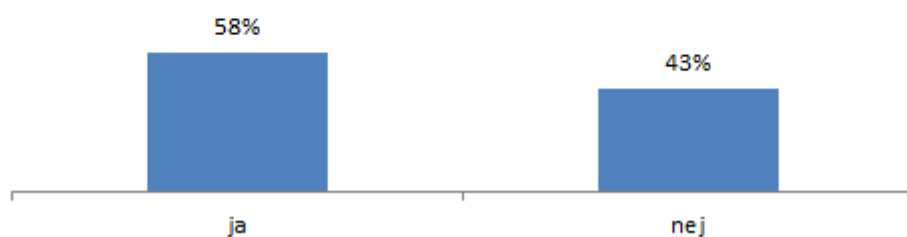

Vad är viktigast att satsa på i vår kommun:

Ungdomarna har fått möjlighet att ange upp till 4 alternativ. I diagrammet ovan finns de områden som över 20% av eleverna har angivit. Övriga områden som fanns med bland svarsalternativen var: arbete för integration, motverka diskriminering av olika grupper i samhället, bostäder, arbete för miljön, gator, vägar och cykelbanor, arbete för jämställdhet, kollektivtrafik, pengar till föreningar, pengar till kultur samt barnomsorg.

Vill du vara med och påverka i frågor som rör den kommun där du bor?

Som följdfråga om man svarat ja på ovanstående fråga kunde man i öppet svar ange vad man vill påverka. Det är totalt 62 ungdomar som har skrivit något i det öppna svaret. Ur alla kommentarer kan några olika områden urskiljas:

Kollektivtrafik

Det fanns 6 kommentarer om kollektivtrafik. Flera ungdomar föreslår att alla ska ha möjlighet att åka buss till skolan, oavsett var man bor. De som bor nära skolan föreslås kunna åka mot en liten avgift, t.ex. 10 kr/gång så att alla ska ha råd att komma varma och torra till skolan. Det finns förslag om fler bussar på landsbygden och att få bra cykelvägar så att man själv lättare kan ta sig fram till samhället utan en vuxens hjälp/skjuts.

Äldrevården

Det fanns 9 kommentarer om äldrevård. Några kommenterar enbart att det är ett område som man vill vara med och påverka. Några riktar kritik mot äldrevården som de upplever som dålig på olika vis.

Invandring, asylfrågor och rasism

Det fanns 6 kommentarer kring detta. Någon ansåg att vi inte skulle ta emot så många flyktingar i vår lilla kommun. Några tyckte det var viktigt att jobba mot rasism och främlingsfientlighet och för lika värde. Några angav det bara som område man ville påverka.

Skolan

29 kommentarer om skolan fanns. Många nämnde bara skolan som ett område där man vill påverka och några valde specifika delar, såsom skolbyggnaden, skolmaten, tillgång till datorer, arbetsmiljö, prov och läxor. Här följer några utdrag ur materialet:

”Vi får bestämma väldigt lite om skolan, tex. om hur våra scheman ska vara osv”

” Vi som elever får t.ex inte ha en dator var, som vi i högstadiet vi ska snart ut till gymnasium som har datorer, så vet vi t.ex inte hur man ska göra skolprojekt”

”...jag vill minska alla prov och läxor, elever får inte tid på fritiden det enda jag hinner är att spela fotboll 2 gånger i veckan och kanske vara med kompisar en dag. Jag hinner inte göra det jag vill eftersom all tid går åt till att plugga och om man minskar proven kanske som ett prov varannan vecka så kommer det gå mycket bättre. Jag vill att alla ska kunna ha fritid och hinna och kunna göra det man vill och inte behöva få ångest och bli stressad över skolan. Jag vill att på fritiden så ska man kunna göra det man vill istället för att spendera all tid på skolan när man tillbringat 8 timmar i skolan den dagen sedan kommer man hem och då måste man sätta sig och plugga...”

Fritidsaktiviteter

Det här är ett område där många vill vara med och påverka. Ett tjugotal kommentarer om fritidsaktiviteter fanns. De många åsikter som har kommit upp i kring fritidsaktiviteter är i stort sett det som har kommit fram under rubriken ”Fritid” tidigare i denna rapport – att man önskar fler aktiviteter av olika art och att man har nämnt dessa aktiviteter. Någon ser det socioekonomiska perspektivet på fritidsaktiviteter:

”jag vill fixa mer grejer för unga, men sånt som alla har råd att vara med på, för det finns sånna som har det svårt hemma, bl.a. med ekonomin och jag tycker det ska finnas grejer som dom kan gå på och se fram emot att gå på”

Anläggningar

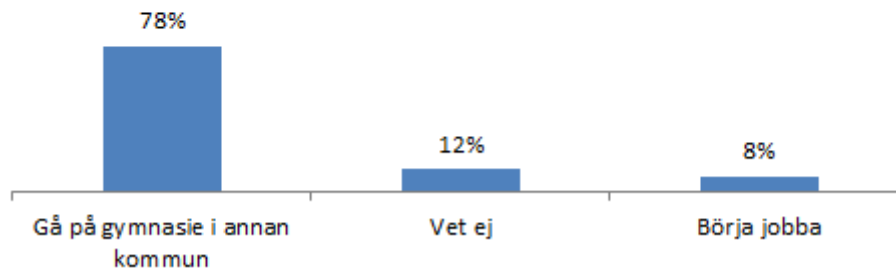
Några kommentarer handlar om konstgräsplan, utveckla idrottsanläggningarna samt mer/bättre affärer och köpcentrum.

Övrigt

Övriga och enstaka kommentarer handlar om vikten av att jobba mot mobbning, för fler arbeten till unga, fler bostäder, hjälpa folk med alkohol- och drogproblem, miljön, hälsa och trygghet. Några kommentarer handlar om ekonomi, där man vill påverka så att kommunen prioriterar smart och rätt.

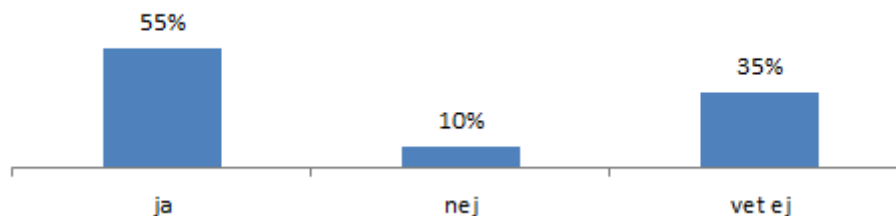
FRAMTID

Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan?

Det är fler pojkar än flickor som vill börja jobba och som inte vet vad de helst vill göra efter skolan. Det är större andel flickor än pojkar som vill gå gymnasium på annan ort.

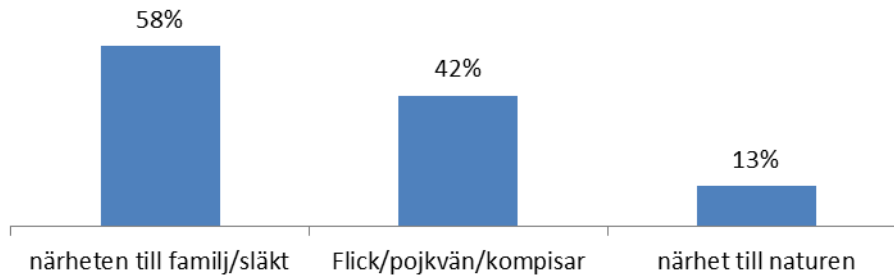
Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

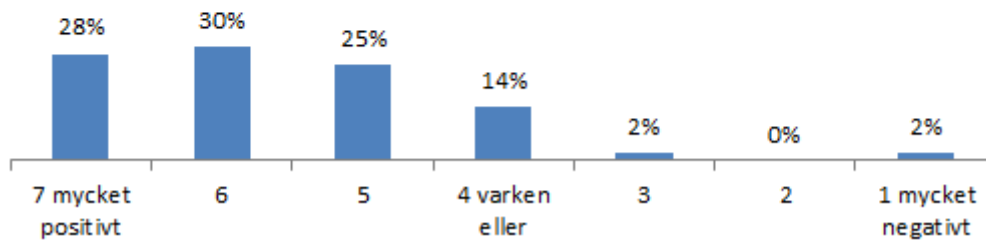
Ungefär hälften av ungdomarna tror att de kommer att flytta ifrån Dals-Eds kommun, ca 40 % vet inte om de kommer att flytta och ca 10 % vill inte flytta.

De huvudsakliga anledningarna till att de vill flytta är jobb, studier och att de vill prova något nytt.

Vad gör att du vill bo kvar?

Hur ser du allmänt på framtiden för din egen del?

82% sammanlagt har lagt sig i den övre delen av skalan, 14% på varken eller och 4% på den nedre delen av skalan.